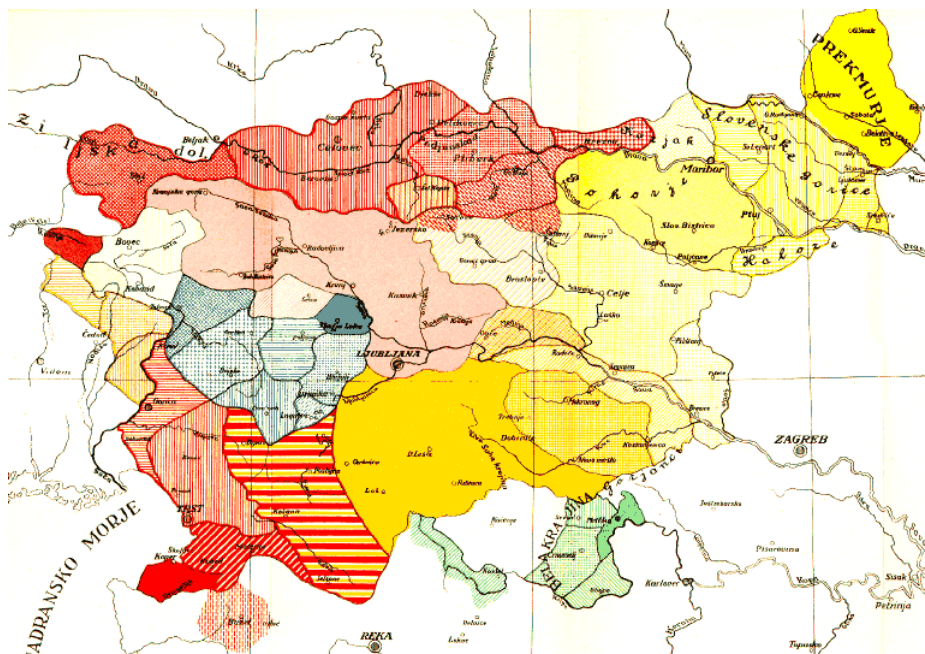


HUMANISTIKA

Področje: 6.05 – Jezikoslovje



V letu 2010 je na področju jezikoslovja ARRS financirala tri oziroma štiri raziskovalne programe v skupni vrednosti 18,58 FTE v okviru ZRC SAZU (P6-0038 z 12,1 FTE), Filozofske fakultete Univerze v Mariboru (P6-0156 z 1,34 FTE) ter dva programa v okviru Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (P6-0215 s 3,14 FTE in P6-0218 z 2 FTE). Poleg tega je v okviru financiranja ARRS še 13 raziskovalnih projektov za področje jezikoslovja, ki so pokrili še dodatnih 12 raziskovalcev. Vsega skupaj je torej Agencija za področje jezikoslovja namenila skoraj 55.000 raziskovalnih ur, kar pomeni polno kritje za delo skoraj 31 raziskovalcev. V povprečju so raziskovalci v okviru financiranja ARRS objavili za dobrih 300 točk, kar ni malo (to ustreza dvema monografijama na osebo), vendar ker so taisti raziskovalci v 10 letih nabrali za komaj 42 citatov (po bazi Web of Science), moramo tudi skupnih 9586 točk vzeti z rezervo.

Vendar pa je to le slika aktivnosti jezikoslovcev vključenih v programsko financiranje jezikoslovja. Če za merilo kvalitete vzamemo število citatov po Scholar Google, pridemo do seznama, ki kaže, da se "boljše" jezikoslovje dogaja izven programskega financiranja za jezikoslovje. Med petimi najbolj citiranimi, med katerimi so štirje še vedno aktivni jezikoslovci, je namreč le Marko Snoj vključen v jezikoslovni program, med preostalimi tremi pa Artur Stepanov sploh ni vključen v nobenega od programov ARRS (O kvaliteti Arturja Stepanova in posledično o zanesljivosti izbranega merila kvalitete priča dejstvo, da se je Artur Stepanov leta 2010 prebil v drugi krog pri izboru projektov za začetne raziskovalce v okviru ERC, kar je brez dvoma dosežek brez primere v slovenski humanistiki).

Prvih dvajset slovenskih jezikoslovcev po citatih na Scholar Google (sešteti le deset najbolj citiranih del posameznega avtorja; zanesljivost lestvice je proti koncu nižja kot na vrhu): Tomaž Erjavec – 803; Artur Stepanov – 507; Jože Toporišič – 486; Marko Snoj – 233; Franc Marušič – 211; Špela Vintar – 180; Penka Stateva – 159; Ada Vidovič Muha – 136; Janez Orešnik – 143; Tatjana Marvin – 135; Rok Žaucer – 114; Breda Pogorelec – 112; Milena Milojevič Sheppard – 104; Andreja Žele – 102; Marko Stabej – 99; Vojko Gorjanc – 94; Simona Kranjc – 86; Marija Golden – 80; Simon Krek – 72; Varja Cvetko Orešnik – 70

HUMANISTIKA

Področje: 6.05 – Jezikoslovje

Dosežek 1: 9586 SICRIS točk (in obenem le 42 citatov v zadnjih desetih letih)



Za najboljše dosežke projektnih skupin za leto 2010 je v poročilih navedenih 30 postavk, od česar jih polovica predstavljajo članki v *Slavistični reviji* (izdaja Slavistično društvo Slovenije), štirje dodatni članki so izšli v revijah *Primerjalna književnost* (Slovensko društvo za primerjalno književnost), *Annales* (Univerza na Primorskem), *Germano-Slavica* (Univerza v Waterlooju) in *Slovo a slovesnost* (Praga, Češka akademija znanosti in umetnosti), ostalo pa so monografije. Izmed 11 monografij sta dve v tujem jeziku, devet pa jih je v Sloveniji izšlo v slovenščini. V tujem jeziku je monografija Marka Jesenška v madžarščini (*Prekmuriana*), ki je v bistvu prevod neke starejše slovenske knjige, ter monografija v hrvaščini (*Prezimana u čabarskom kraju kroz stoljeća*). Preostalih devet knjig so po večini izdale založbe ustanov, kjer so avtorji zaposleni (4x ZRC SAZU, 2x UP, 1x FF UL, 1x Zavod Trojina, 1 x Zavod RS za šolstvo). Pri čemer lahko dodamo, da gre v enem primeru za ponovne objave znanstvenih del (*Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)*) v dveh dodatnih pa za zbornike z zelo splošnimi in naslovi in posledično zelo raznoliko vsebino (*Slovenske korpusne raziskave, Izzivi sodobnega jezikoslovja*).

Tudi število znanstvenih člankov lahko zrelativiziramo, saj 15 člankov v *Slavistični reviji* (SR), ki po kriterijih ARRS oz. SICRIS-a spada v skupino revij prve kategorije (indeksirana je v SSCI in AHCI), v letu 2010 predstavlja skoraj 90% vseh jezikoslovnih člankov, ki so tistega leta izšli v SR. Kar pomeni, da v SR očitno objavlja zaprt krog piscev, ob predpostavki, da so v omenjanem seštevku dosežkov zaobjeti vsi slovenski jezikoslovci, pa pridemo tudi do žalostnega zaključka, da je največji dosežek slovenskega jezikoslovja objavljane člankov v reviji, kjer tako ali tako objavljajo samo slovenski jezikoslovci.

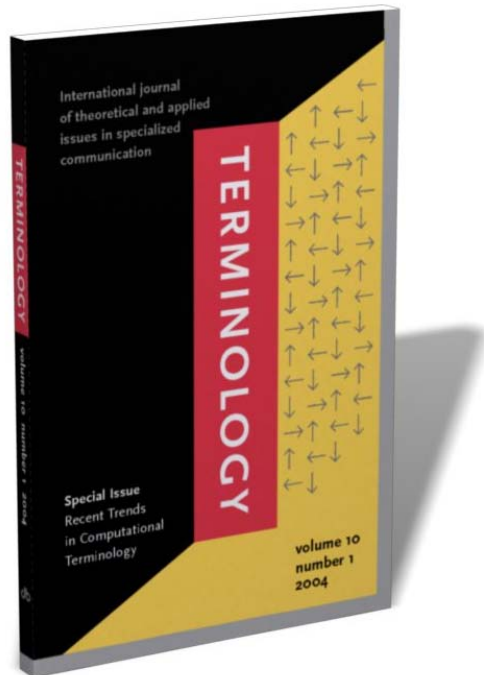
Ravno tako je nič kaj vzpodbudno dejstvo, da so izmed 30 izpostavljenih objav, samo 4 povezane s tujino: dva članka v reviji iz skupine revij Erih C (kar je po klasifikaciji ERIH najnižja raven), prevod v madžarščino ter monografija v hrvaščini.

Vendar pa teh 30 enot ni popoln seznam, je le seznam objav, ki so se piscem poročil zdela najpomembnejša.

HUMANISTIKA

Področje: 6.05 – Jezikoslovje

Dosežek 2: Članek, Vir: VINTAR, Špela. Bilingual term recognition revisited : the bag-of-equivalents term alignment approach and its evaluation. V *Terminology* v. 16, N. 2, 2010 , str. 141-158 (18). 2010.



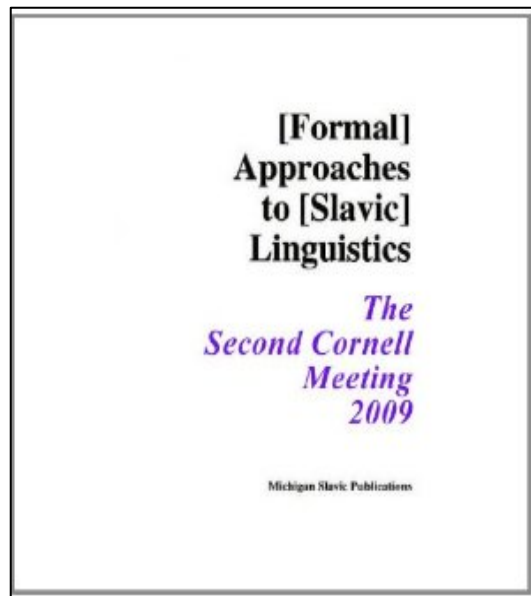
Revija Terminology ima na seznamu ERIH oznako INT1 (ERIH A), kar pomeni, da spada vsaj po tem seznamu med najpomembnejše revije. To je edini članek v reviji tega ranga na področju jezikoslovja leta 2010.

Članek predstavlja dvojezični sistem za prepoznavo terminov, ki je bil razvit za jezikovni par slovenščina-angleščina. GRe za hibridni sistem ekstrahiranja terminov, ki na podlagi oblikoskladenjskih lastnosti in statističnega rangiranja predlaga na določeno področje vezane izraze v obeh jezikih. Prevodni ustreznii so nato določeni s pomočjo inovativnega pristopa "vreča enakih". Ta metoda je ustvarjena na podlagi besednega povezovalca Twente z namenom pridobitve seznama prevodov posamičnih besed z izraženo verjetnostjo nahajanja, ki je nato uporabljena za identifikacijo povezanih besed oziroma večbesednih izrazov. Ta dvojezični prepoznavalec terminov je bil testiran in evaluiran na treh vzporednih korpusih s področja turizma, vojske in računovodstva. Povprečna vrednost pravilnosti določenega termina je 0.83, s tem, da so le popolnoma ekvivalentni in za neko področje relevantni izrazi šteli za pravilne. Dodatna prednost opisanega pristopa je, da so uspešno identificirali tudi zavestne in nenamenoma nastale variante termina oz. večbesednega izraza. Ker ta metoda povezovanja besedil in iskanja terminov ne zahteva dvojezičnih korpusov z navezanimi stavki se lahko uporablja tudi z le podobnimi korpusi, če seveda že imamo na področje vezan leksikon oziroma seznam besed.

HUMANISTIKA

Področje: 6. 05 – Jezikoslovje

Dosežek 3: Članek v zborniku s konference, Vir: Franc Marušič in Andrew Nevins. Two Types of Neuter: Closest-Conjunct Agreement in the Presence of '5&Ups'. In Wayles Browne et al. (ur.). Annual Workshop on Formal Approaches to Slavic Linguistics, The Second Cornell Meeting 2009. Ann Arbor: Michigan Slavic Publications. str. 301-317. 2010.



FASL oz. Formal Approaches to Slavic Linguistics je najuglednejša konferenca formalnega jezikoslovja slovanskih jezikov, ki so ga do sedaj gostile takorekoč že vse najboljše severnoameriške univerze (Harvard, MIT, Cornell, UPenn, Princeton, Yale itd.)

Članek obravnava ujemanje sestavljenega osebka v slovenščini, ki dopušča tudi ujemanja z najbližjim sestavnikom sestavljenega osebka, kar je precej redek pojav, ki je zanimiv tudi iz povsem teoretičnega stališča, saj v slovnici razmerje linearne bižine drugače ni relevantno. Članek poroča o rezultatih izgovornih eksperimentov, s katerimi avtorja dokazujeta, kako močno je ta nenavaden pojav vkoreninjen v slovenski slovnici. Pojav je namreč še toliko močnejše izražen v osebkih, ki vsebujejo samostalniško zvezo s števniki 5-in-več, saj ti števniki preprečijo Samostalniški zvezzi posredovanje lastnih oznak, kar nadalje pomeni, da sestavljeni osebek ne more izračunati skupne vrednosti oznak, glagol pa se ob pomanjkanju oznak na celotnem sestavljenem osebku lahko zateče le na posamezne dele sestavljenega osebka, kar povzroči ujemanje le z eno samo samostalniško zvezo. Članek je del večjega projekta, znotraj katerega sta sedaj izšla že dva prispevka v zbornikih s konferenc, članek v reviji pa še čaka na objavo. Prvi članek s to tematiko je leta 2007 pomenil pravo malo senzacijo saj je navdihnil številne jezikoslovce za delo na sestavljenih osebkih v različnih jezikih (npr. Maria Polinsky - Harvard, Željko Bošković - UConn, Rajesh Bhatt - UMass, Katalin E. Kiss - Budimpešta itd.).